



DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Faktaark

Tiltak mot overskuddsflytting

Flere skattegrunnlag er mer mobile enn før. Dels ser vi økt fysisk mobilitet for både selskap og personer, og dels en økt digitalisering av økonomien som gjør fysisk tilstedeværelse mindre relevant. EØS-avtalen bidrar også til at grenseoverskridende transaksjoner lettere kan gjennomføres innenfor EØS. Samtidig begrenser den Norges muligheter til å iverksette tiltak mot overskuddsflytting. Selv om økt mobilitet er positivt for verdiskapingen, kan det være en utfordring for beskatningen.

Det foreligger forskning som indikerer at det skattepliktige overskuddet fra mange flernasjonale selskap ikke samsvarer med deres verdiskaping og reelle overskudd. Internasjonalt diskuteres det hvordan nasjonale og internasjonale skatteregler bør tilpasses for å beskytte selskapsskattegrunnlaget og motvirke flytting av overskudd til lavskatteland.

Overskuddsflytting er disposisjoner som reduserer skatten som betales i Norge, men som i liten grad påvirker realøkonomiske forhold. Det er i hovedsak konsern med aktivitet i flere land som har mulighet til å redusere skattebelastningen på denne måten. Typisk skjer overskuddsflytting gjennom gjeldsforskyvning og skattemotivert prising av interne transaksjoner. Ved å ta i bruk slike teknikker kan inntekter flyttes til land der inntekten beskattes lavt eller ikke i det hele tatt, mens for eksempel rentekostnader blir fradragsført i Norge fordi verdien av fradragene her er høye.

Skatteutvalget peker på at overskuddsflytting er en av hovedutfordringene for selskapsskatten. Regjeringen mener det er viktig å iverksette tiltak mot overskuddsflytting. Overskuddsflytting gir lavere skatteinntekter og kan over tid gjøre det vanskelig å opprettholde inntektene fra selskapsskatten. Overskuddsflytting kan samtidig forverre konkurransesituasjonen for rent nasjonale aktører som i liten grad har mulighet til denne typen skatteplanlegging.

Lavere selskapsskattesats

Skatteutvalget viser til at en reduksjon i selskapsskattesatsen vil redusere lønnsomheten av overskuddsflytting, men at det ikke vil løse problemet. Utvalget anbefaler derfor at man også gjennomfører andre tiltak mot

overskuddsflytting. Regjeringen følger opp utvalgets anbefaling ved å redusere selskapsskattesatsen og samtidig iverksette målrettede tiltak mot ulike typer overskuddsflytting.

Rentebegrensning

Regjeringen er enig med utvalget i at dagens regel som begrenser rentefradraget mellom nærstående selskap mv. (rentebegrensningsregelen), på visse punkter bør strammes inn. I dag gis det ikke fradrag for rentekostnader til nærstående part (interne renter) som overstiger 30 prosent av resultat før skatt, renter og avskrivninger. For at regelen skal begrense en større del av fradragene som skyldes overskuddsflytting, foreslås det i budsjettet for 2016 å redusere rammen fra 30 til 25 prosent av beregningsgrunnlaget.

I meldingen varsles det ytterligere mulige endringer i rentefradraget. Regjeringen mener at en effektiv regel mot overskuddsflytting i utgangspunktet bør omfatte også lån til uavhengig långiver. En eventuell utvidelse av regelen forutsetter at man finner en tilfredsstillende løsning for å unngå at rentebegrensningen rammer ordinære låneforhold.

Kildeskatt på renter og royalty

Rente- og royaltybetalinger fra norske enheter til mottaker i et lavskatteland er en vanlig måte å flytte overskudd ut av Norge og å oppnå lav eller ingen beskatning av slike inntekter. Svært mange land har adgang til å ilegge kildeskatt etter sin interne lovgivning. Regjeringen er enig med Skatteutvalget i at det bør innføres hjemmel til å ilegge kildeskatt på rente- og royaltybetalinger. Departementet tar sikte på å sende et forslag på høring.

Enkelte innstramminger i fritaksmetoden

Skatteutvalget foreslår en konkret regel som skal avhjelpe muligheter til overskuddsflytting som oppstår når land klassifiserer samme finansielle instrument forskjellig for skatteformål. Virkningen av slike forskjeller i skattereglene kan være at avkastningen verken blir skattlagt i det utdelende selskapet eller hos mottakerselskapet. I skatteopplegget for 2016 foreslår regjeringen at fritaksmetoden avskjæres når det utdelende selskapet gis fradrag i selskapsskatten for utdelingen. Det vil si at utbyttet blir skattepliktig i Norge. Departementet vil også vurdere om det er behov for andre regler som skal avhjelpe at land klassifiserer finansielle instrumenter eller juridiske enheter forskjellig for skatteformål.

Se Meld. St. 4 (2015-2016), kapittel 8 for en nærmere omtale av forslagene.

Tiltak gjennom BEPS-prosjektet

Skatteutvalget anbefaler at man ser hen til anbefalinger fra OECD og G20-landenes BEPS-prosjekt («Base Erosion and Profit Shifting»). Dette er et internasjonalt arbeid med bred tilnærming og oppslutning, hvor et overordnet mål er å beskytte landenes skattegrunnlag mot overskuddsflytting mv. Norge har deltatt aktivt i dette arbeidet.

De endelige anbefalingene i BEPS-prosjektet ble lagt fram 5. oktober. Regjeringen vil vurdere anbefalingene fortløpende. Anbefalingene er i stor grad i tråd med tiltakene Regjeringen varsler allerede i skattemeldingen. Dette gjelder blant annet innføring av land-for-landrapportering som viser fordeling av inntekt og skatt i konsernforhold og endring av reglene for hvor et selskap er skattemessig hjemmehørende.